

Anton van Zantbeek

Meerwaardebelasting wordt dure les in fiscale efficiëntie

Over de veralgemeende meerwaardebelasting op financiële activa is met horten en stoten een politiek akkoord bereikt. De onderworpen financiële activa zijn ruim omschreven en gaan van klassieke aandelen en obligaties tot goudstaven en cryptoactiva. Het belastingtarief is 10 procent. De belastbare basis is per jaar de totale gerealiseerde netto meerwaarde boven 10.000 euro. De belasting wordt ingevoerd op 1 januari 2026.

De federale regering rekent op een jaarlijkse opbrengst van een half miljard euro. Wetend dat er een begrotingscontrole aankomt, waar extra miljarden moeten worden gezocht in een context van dalende fiscale opbrengsten, is een realitycheck aan de orde.

Wellicht rekent de regering zich rijk. De meerwaardebelasting in haar huidige vorm gaat nooit een half miljard opleveren. De oorzaak is niet zozeer het principe. Wellicht vinden de meesten dat 10 procent belasting op een netto meerwaarde geen ontradende belasting is.

Wel valt de opbrengst wellicht tegen doordat de nieuwe belasting in principe via de fiscale aangifte

De auteur

Anton van Zantbeek is advocaat bij Rivus.

De kwestie

De federale regering rekent erop dat de meerwaardebelasting jaarlijks een half miljard euro opbrengt.

De conclusie

Door de ingebouwde onzekerheid zullen particuliere beleggers naar producten grijpen waarbij het rendement ongerealiseerd blijft en daardoor dus ook belastingvrij. Ze zullen jaarlijks alleen het vrijgestelde bedrag - 10.000 euro - realiseren.

loopt. Daardoor krijgt de fiscus volledig inzage in de beleggingen. Als, naar de smaak van de fiscus, een belegger té actief is, té veel rendement maakt, té complexe strategieën hanteert of belegt in activa die als té risicovol worden ervaren, wordt de belegger behandeld als speculant. Dat betekent in plaats van 10 procent 33 procent belasting en geen vrijstelling.

In het nieuwe systeem zit dus grote fiscale onzekerheid ingebakken. Die zal, nog meer dan een te hoge belastingdruk, leiden tot een gedragsverandering. Een fiscaal zekere oplossing ligt voor iedere particuliere belegger binnen handbereik: beleggen via een kapitalisatieproduct van een bank (kapitalisatiebevek) of een verzekeraar (tak 23-levensverzekering).

Bij dat soort kapitaliserende producten gebeurt het actieve beheer binnen het product zelf. De particuliere belegger houdt het product passief aan en kan dus niet beschouwd worden als speculant. Ondertussen wordt het geld wel actief aan het werk gesteld. Het rendement, hoewel zichtbaar voor de belegger, blijft ongerealiseerd en daardoor dus ook belastingvrij. Tot de belegger het belegde geld nodig heeft,

blijft het rendement dus onbelast.

Wellicht zullen beleggers en masse geld onderbrengen in kapitalisatieproducten waarbij jaarlijks alleen de 10.000 euro vrijstelling wordt gerealiseerd. De rest van de meerwaarde wordt uitgesteld in de tijd. Dat kan theoretisch zelfs *ad aeternam*, over de generaties heen.

De invoering van deze belasting zal daarom een dure les in fiscale efficiëntie blijken. Belastingen vermijd je niet alleen door gebruik te maken van een vrijstelling, maar ook door ze uit te stellen in de tijd. Dergelijke *tax deferral* is al jaren de manier om belastingen te optimaliseren in een groot deel van de beschaafde wereld waar vrijstellingen al lang niet meer aan de orde zijn.

Intussen wrijft de financiële sector zich stilletjes in de handen. Spijts zijn krokodillentranen is deze nieuwe belasting een godsgeschenk voor die sector. Uiteraard moet die zijn IT-systemen in ijlt tempo aanpassen. In ruil krijgt hij gratis en voor niets overtuigende argumenten om nog meer beleggers naar hun uiterst winstgevende producten te begeleiden. 'Ka-ching!' dus, maar niet voor de schatkist.